

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dardanelsko uprašanje.

Vnanja politika letos nikakor ne počiva in je doba kislih kumar posebno živahna, ker je vedno kako novo uprašanje, katero zanima javno mnenje in razburja duhove. Zdaj je zopet neki precej resni angleški časnik „Standard“ spustil tako bombo mej časnikarski svet, ko je prijavil znano notico, o kateri smo imeli priliko govoriti tudi mi že nekaterekrat na kratko.

Ta notica, po kateri je Rusija dosegla znaten uspeh od Porte glede proste vožnje svojih vojnih ladij skozi Dardanele, in po kateri je Porta se izpričala zaradi zadržanja ruske ladije „Kostroma“ in odstavila vrhovnega poveljnika Dardanel ter plačala odškodnino, kakor jo je zahtevala Rusija, razburila je manj ali več vse časopise onih evropskih držav, ki gledajo s paznim očesom, kaj dela Rusija tam doli ob obalah Črnega morja.

Ko so po končani krimski vojni zedinjene sile angleško-francosko-turške s pridruženim Pijemontom podrle Malakova stolp v Sebastopolji in se je sklenil Pariški mir, naložilo se je Rusiji, da ne sme imeti nikakoršnega vojnega brodovja v Črnem morji. A to stanje ni trajalo dolgo; l. 1870, za časa francosko nemške vojake, izjavila je Rusija, da se ne čuti več vezano po odredbah tega mirovnega sklepa, ki se je tolikrat že prekršil od druge strani. Začela si je graditi vojno brodovje v Črnem morji in ima že danes precej znatno mornarico.

A vsa ta vojna moč Rusije ima le lokalni pomen in ostane omejena na Črno morje, ker so zavidne velesile evropske postavile vratarja v Dardanele, ki mora paziti, da nobena vojna ladija ruska ne gre vun iz Črnega morja in tudi ne nobena notri brez posebnega dovoljenja. Za posel tacega vratarja izbral se je bolni mož ob Bosporu, katerega tam vzdržuje le zavist evropskih velesil in strah, da bi Rusija ne zasedla danes ali jutri teh važnih postojank, kakor je to izraženo že v programu Petra Velicega. Da je vedno hrepenenje vse ruske politike obrnjeno na Carigrad, to ni nič novega, a baš tega, da se to ne zgodi, bče se manj ali več vse evropske velesile, v prvi vrsti Angleška.

Angleška je jedina sila, katera se najbolj

boji za svoje gospodstvo v Sredozemskem morji, če bi ruske vojne ladije slobodno smele voziti iz Črnega v Sredozemsko morje in nazaj. Bila je prava zmaga angleške kramarske politike, ko se je že l. 1841 v Londonskem sporazumljenju sklenilo, da se zapro morske ožine ob Bosporu, in zopet je bila Angleška, ki se je najbolj veselila, ko se je ta določba vzela doslovno v Pariško pogodbo l. 1856 in se je ob enem v Londonski pogodbi l. 1871 in indirektno tudi v Berolinski pogodbi izreklo, da ostanejo Dardanele zaprte.

Po sedanjih „Standardovih“ poročilih bi se bila Turčija naveličala večnih preprirov, katere je imela baš v poslednjem času z Rusijo, ter devolila ruskim ladijam slobodno vožnjo. Sukala se je ta vest na vse strani in komentovala na razne načine, ali do pravega jedra niso prišli in to je ravno, kar vznemirja posebno angleške in nemške kroge in se živo razpravlja v Londonu in v Berolinu ter smatra položaj v orijentu kot nevaran.

Sam „Standard“, ki je prvi prinesel to senzacionalno vest, jo vzdržuje ter predlaga, da se velesile obrnejo skupno do Turčije v tej zadevi. Zelo dvomljivo pa je, bodo li res evropske velesile se dale zopet prevariti po Angleški ter hodile zanjjo kostanj vleči iz žrjavice, kakor so to storile že večkrat. K večjemu bi se utegnili pridružiti Angliji Nemčija, katere vlada se je tako silno trudila za angleško prijateljstvo in se zdaj na vso moč prizadeva, da se povsod kaže prijazna angleškim prizadevanjem.

Druge velesile nimajo v Dardanelskem uprašnji nobenih tako vitalnih interesov, da bi se jim posebno vredno zdelo pridruževati se Angleški. V krimski vojski vedla je Angleška pridobiti si za svoje osebne interese posebno Francijo, oziroma cesarja Napoleona III. in neposredno tudi druge države, da so doprinasale neizmerne žrtve, od katerih pa neso imele nobenega pozitivnega sadu, nego so samo služile angleški sebičnosti in njenim specijelnim interesom.

Dozdaj je res vedela Angleška vzdržati fikcijo o veliki nevarnosti, ki preti vsej Evropi, če se Rusija ne drži zaprta v Črnem morji in mehanično verovalo se je to ter je zavist proti Rusiji vzdrža-

vala sedanje stanje. Odkar pa se je konstelacija evropskih sil po Kronstadtskih dogodkih tako temeljito spremenila, utegne tudi Dardanelsko uprašanje stopiti v novo dobo. In to čuti dobro Anglija, odtod njen strah.

Rusija ne zahteva družega, nego da more slobodno iz Črnega v Sredozemsko morje in nazaj, ne da bi vedno morala beračiti za dovoljenje. Sebična Anglija, boječa se za svoje kramarske interese, bode se seveda temu protivila, a v tem, da je Turčija odnehala Rusiji, videti je prvi sad rusko-francoskega približanja, valed katerega se je, kakor smo že rekli, temeljito spremenil ves položaj. Zasedovali bomo torej to važno uprašanje ter prilično še spregovorili o njem, ko se nekoliko razjasni dozdej še malo temotni novi položaj.

Pisma iz Zagreba.

Zagreb, 24. avgusta 1891.

Jubilejska razstava.

IV.

Nasproti tej diorami nahaja se paviljon tukajšnje knjigarne „Kugli i Deutsch“, kjer vidimo zbirko modernih učil za ljudske in srednje šole in mej drugimi knjigami tudi gospodarske literature.

V „Vinari“, nahajamo razstavo vseh močjih vrst vin, kar jih rase na Hrvaškem, in pa tudi rakije in likera. Na steni vidimo velik zemljevid, ki nam predotuja velikost in površje vinogradov in pa več malih, ki nam kažejo, kako trtna uš napreduje pri nas od leta do leta; tudi ti zemljevidi so od prof. Frangeša, sotrudnika statist. urada. V „Vinari“ razstavljene so tudi različne pivničarske sprave, od domačih in tujih obrtnikov. Izložba „Vinare“ je posebno ukusna; lesene stene so okrašene z vinskim perjem, trtami in grozdem, čaturami, lopatami itd. Pred „Vinaro“ na verandi nahaja se kavarna, pivarna Sisačke pivovare, trafika, prodaja sadja dr. Vidriča (našega rojaka), in pa — od najnovejšega časa — pivarna Dreherova.

Tik „Vinare“ stoji „Dalmatinski paviljon“, ki je res nekaj posebnega. Zgrajen je od samega kraškega kamenja, le tu pa tam rase kaj zelenega izmed kamenja, dole na dnu pa so posajena različna

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Komur nedostaje snovi, pomaga si lahko po znanih navodih: da „vreme hval“ al’ toži“, ali pa da poseza v polno človeško življenje, katero je zanimivo, kjerkoli se zgrabi. O vremenu tožiti ni nam več treba, ker se je v poslednji čas temeljito popravilo, ker imamo sedaj najkrasnejše dni, da vsaj deloma pozabimo nevihte in nalive, ki so nam skalili velik del poletne sezone.

Dasi je Ljubljana silno prazna in sedaj „zvonec nosijo“ takoznani vdovci slamnjaki, ki tako ostentativno zabavljajo na hrano po krčmah, v arci pa se vesele zlate svobode, ki jim jo naklanja lepše polovice odsotnost, je javno življenje vendar zanimivo in polno prememb. Poslednje dni imeli smo pravi vojaški ostrog v svojem ozidji in vse je mrgolejo vojakov, namenjenih k manevrom pri Celji. Stara vremenska prislovica, da kadar so vojaci na potu, se je tudi pri tej priliki le prebudo ponovila. Deževalo in lilo je, kakor bi iz škafa lil in ubogi vojaci so mnogo trpeli, a vendar pretrpeli, izimši

par mož, ki so podlegli hudemu vremenu in težavam.

Za vse vremenske nezgode bili so odškodovani pri manevrih, kjer so si Kuhnovci posebno pohvalo stekli in pri povratku spremljalo jih je najlepše vreme in pa sladka zavest, da je zopet za nekaj časa mir. Poleg vojaške, imajo manevri tudi svojo ekonomično stran, to pa za prizadetega poljedelca. Kjer se vrše manevri, potepta se marsikatera njiva, povozijo marsikatera košenina, a vsa ta škoda se takoj in solidno poravnava. Pri baš končanih manevrih pri Celji plačalo se je take odškodnine do petnajst tisoč goldinarjev. Poljedelci dobili so torej precej drobiža, še več pa mesarji, krčmarji in drugi obitniki in jako veliko denarja je ostalo na maneverskem polju in v okolici.

Prehod od vojaštva na katoliško-politično društvo je popolnoma naraven, saj ima tudi poslednje svoje manevre, zdaj na Bledu, zdaj v Škofjiloki, ali kje drugej, kakor jim veliki vojskovodja Sturm načrt napravi. Gibčni so gospodje, uprav „figura qua, figura la“, govore pa tako gostobesedno, da naposled sami sebi verujejo, ker jim drugi nečejo. Iz teh govorov omenim naj le dva. Prvi je Povšetov govor na Bledu, ko je dejal: „Zato je skrb kon-

servativni stranki, da zljajša bremena, kmetu“. Žal, da ni povedal, kdaj in kako bode konservativna stranka ta bremena zljajšala. Dokler ne pove časa in načina, ves tak govor ni družega, nego „Bauernfängerei“.

Drugi pa je na vrsti neizogibni Kalan, ki je v Loki mej drugim rekel: „Verni Slovenec ne pije, ne vpije, ne pleše za narod, pač pa se daruje, dela in misli za ljubljani svoj narod.“ Kako se lepega dela in ponaša z zmernostjo, kakor da bi same kobilice jedel, isti Andrej, kateremu gotovo ni neznano, da so pri Korošci ob Gradašici njegovi pristaši štirinajst dnij zdržema praznili kozarce! Tako govori isti Andrej, kateri gotovo pozna nekega odličnega člana katoliško-političnega društva, kateri član v večernih urah rad zahaja na idilične Gradašične obale. Ondu mu mala hišica odpre gostoljubne svoje duri in prišlec ostaja pozno v noč. Ne vem ali se v hiši „daruje, dela ali misli“, le toliko sem videl, da se ob ednajsti uri, ali tudi malce pozneje prav na lahno odpro hišna vrata in prikaže se ženska glavica, ki skrbno gleda na levo in desno so li ulice prazne, potem se umakne, da naznani svojih opazovanj rezultat nočnemu obiskovalcu, kateri takoj potem smukne iz hiše vun in jo „urnih

debla, s katerimi se zdaj pošumljava Kras. Na vrhu te pečine nabaja se dalmatinski paviljon, do katerega vodita dve stezi. V paviljonu samem nabijamo raznovrstnih predmetov domače in druge vsakovrstne industrije, znamenita vina in likerje. Iz paviljona pridemo po stopnicah navzgor v malo sobico, iz katere je najlepši razgled na razstavo, navzdol pa v „Dalmatinsko konobo“, kjer se prodaja izvrstno pravo dalmatinsko vino, črno in belo, sladko in grenko vino. Še nekaj smo pozabili! Pojdimo nazaj v paviljon in si pogledjmo dioramo, ki se nahaja od zadaj in nam prikazuje pogled na obali Dubrovnike, teh nekdanjih hrvatskih Aten.

Po noči (ali pa bolje, zvečer) šumi tukaj slap z višine. Slap pa krasno razsvetljuje električno svetlo v raznih barvah.

Pri dalmatinskem stoji nam šumarski paviljon, največji od vseh, pa tudi z najdragocenejšo vsebino. Ta paviljon priredilo je in uredilo „hrv. slav. šumarsko društvo“, torej sami strokovnjaki v tej stvari; ta izložba je pa tudi izvrstno urejena ter nam s svojimi obilnimi in bogatimi predmeti pred očuje veliko bogastvo, ki se krije v šumah Hrvatske in Slavonije. Tu vidimo veliko množino raznih vrst lesa, debla, gozdne proizvode in gozdna orodja, gozdno floro in fauno itd. Posebna dragocenost je zemljevid „en relief“ vseh gozdov v Hrvatski in Slavoniji. Posebno lep je medved, ki na zadnjih šapah stoječ na prednjih drži lesen krožnik z listkom: „Ne diraj u mene!“ Ogledati nam je nadalje paviljon Pajanovića in dr. ki je ves lesen, obložen s hrastovo skorjo, in se dviguje v jedno nadstropje, predstavljajoč veliko dvorano z galerijo. Na galeriji razstavljeni so razni predmeti lesorezbarstva (največ domačega obrta), spodaj pa je različen stavbinski les.

Malo pred Pajanovićevevim paviljonom stoji mala alpinska kolibica, sestavljena od okroglega, neizdelanega lesa; tu je g. Pfister izložil svoje tehniške iznajdbe, vzorce lesa, impregniranega po svoji iznajdbi.

Od Pfisterove alpin. kolibice najkrajši nam je pot v paviljon Hrvat. kaznilnic, v katerem je „kr. hrv. slav. dalm. zemelj. vladni oddel za pravosudje“ razstavil raznovrstne predmete od rezbarske, ključarske, mizarske, tkalške, opančarske in druge robe. Paviljon je lep, izložba še lepša in nam obilje in vrednost predmetov v prav mični podobi kaže.

Za par korakov dalje stoji „Posavačka kuća“, in to je prava kmetska hiša iz Posavine, po vsej gradnji in po vsem kar se v njej nahaja. V nadstropji najdemo nekaj gospodarskih proizvodov, potem veliko množino predmetov domače tekstilne industrije. V prizemlju pa se nahaja „Posavačka gostionica“.

Paviljon „zemaljske vlade“ za Bosno in Hercegovino je po svoji vnanjosti jeden od najlepših, najkudusnejših na razstavi, nekateri trdijo, da je najlepši od vseh. Sežidan je v krasnem maurškem slogu, fino in ukusno, da ne more bolje, to je res pravi biser razstave. Znotraj vidimo 12 moških in ženskih figur, ki nam predstavljajo osebe v narodni nošnji po raznih krajih Bosne in Hercegovine; po tem pa

krač“ jadra proti domu, da kar škriči vibrajo, seveda vsi na katoliški podlagi.

Taki in jednaki dogodki kažejo, da so klerikalci tudi za kožo krvavi in to še veliko bolj nego drugi ljudje. Jaz vsaj si mislim, da na vsem Slovenskem, da, v celi Avstriji in na vesoljnem svetu ni tako zanikarnih vernikov, kakor so nekateri Trnovčani in Krakovčani, ki so si zbrali geslo: da naj novi župnik v cerkvi stanuje, farovž pa naj se dá v „štant“. Take dušne surovosti, take podlosti bi ne bil v nas pričakoval in reči moram, da me je v dno dušo sram tacih rojakov.

No, k sreči vsi Trnovčani in Krakovčani neso taki, označujejo pa je to, da so taki neotesanci baš v krogih, nad katerimi plava Kalanov upliv, da tako govore ljudje, ki gospodu Andreju neso baš nepoznati, da je to ista svojat, ki pri Korošci zdržema štirinajst dnij popiva, ker je kapljica brezplačna in ima namen delati javno mnenje.

Trnovo si s takim postopanjem ne bode steklo slave. Že Prešeren je pel „Trnovo, kraj nesrečnega imena“, a sedaj se bode pa po vsej pravici rekalo: „Trnovo, kraj presmešnega imena“ in preverjeni smejo biti dotični Trnovčani, da so v smešni slavi že prekosili Lemberžane. To jim tudi iz srca privoščim, kajti: „Cuique suum!“

tudi več fino izdelanih predmetov luksurioznega obrta, za kateri se nabijajo tri delavnice: jedna v Sarajevu, druga v Foči, tretja pa v Livnu, kjer se izdelavajo razni nakiti od srebra in zlata, agrafe, gumbi, zdelice, fine pahljače in kjer se tudi orožje ukrašuje, kakor nikjer v Evropi. Sagovi in Čilimi v tem paviljonu so posebno sijajni in dragoceni.

Tri velika vlastelinstva baron Dumreicher v Januševci, knez Odelscalchi v Iloku, in Drag. Turković v Kutjevu, imajo vsako svoj paviljon, s svojimi gospodarskimi pridelki.

Paviljon posebne vrste dal si je postaviti Kallina, vlastnik tukajšnje tovarne lončenega blaga. Paviljon obložen je z raznobojno glasirano opeko. Nad paviljonom je mala kupola z grbi mesta Zagreba in kraljevine Hrvatske. V paviljonu nabijamo fino terracoto in majolike, pa tudi semena in cvetlice.

Mej paviljoni pomešani so kioski in pa krasni nasadi tukajšnjih vrtnarjev barona Vranicanija in kr. botaniškega vrta. Sredi trga je krasen vodomet, kakeršnega še v Praški izložbi nimajo.

Na južni strani vseučilišnega trga, okrog „Hrv. doma“, nadaljuje še se tudi razstava, in sicer nahajamo:

Na zahodni strani, paviljon F. Walsera z veliko zbirko gasilnega orodja in dr.

Za samim „Hrv. domom“ nahajata se: „vinograd ameriških in cepljenih trt“, in „uzorni školski vrt“. Za temi nasadi pa vidimo zgradbe, kjer je do zdaj bila razstava cvetja in povitja, in kjer se bodo v bodoče namestilečasne razstave: Govoda (od 6.—11. sept.), konji (od 14.—16. sept.), svinje, perutnina in psi (od 19.—20. sept.), sadje, grozdje (od 21. sept. do 15. oktobra).

Na levi strani „Hrv. Doma“ nahaja se prilično velika „bosanska kavarna“ kjer Bošnjaci točijo pravo kavo.

Tako sem pokazal celo razstavo, če tudi le v prav površni obliki. S posebno znamenitimi predmeti pa se bomo posebej podrobno bavili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. septembra.

Interview z banom hrvatskim.

Oficijozna „Agr. Ztg.“ prijavlja nekatere zanimive podrobnosti iz interviewa, ki ga je imel neki sotrudnik „Budapesti Hirlepa“ z grofom Khuen-Héderváryem v Rabi. Izrazil se je, da je politično stanje v Hrvatski povoljno, ker unionisti imajo prevlado, opoziciji pa se sovražita. O zadnjih dogodkih ob navzočnosti Dalmatincev se krivo sodi na Ogerskem. Če bi Ogri hoteli priti na razstavo, bili bi gotovo najbolje vsprejeti. Obžalovati je, da v Budimpešti hrvatskih razmer ne poznajo. Kar se tiče Reke, imajo tam Hrvati večino, a ne Italijani, ki se le hlinijo Ogrom in zasramujejo Hrvate, da si obdrže svoje gospodstvo. Ogerski bi moralo vse jednako biti ali jej doni iz Reke „živio“ ali „Evviva“ nasproti. Kateri živeli prevlada v mestni avtonomiji, je Ogerski lahko vse jedno, stališče Reke je jasno izrečeno, ono pripada neposredno materni zemlji. Hrvatje so lahko vsaj toliko dobri prijatelji Ogrov, kakor so Italijani. Če vojaki Jelačićevega polka pozdravljajo svojega kralja z „živio“, jo to povsem naravno, ker so Hrvatje in razumejo le svoj materni jezik. Izjavil se je tudi o aferi Uzelčevi, o kateri misli, da se bode pozabila, ker se ne da rešiti. Tudi o aferi Novidvorski se je izrazil ter rekel, da je bilo častnikom v danih razmerah težko ravnati drugače. Da se je konečno proglasil iskrenega prijatelja Ogerske, to ni potrebno pristavljati še posebej.

Agitacije na Reki.

Osnovel se je odbor, ki bode povabil protihrvatsko avtonomsko stranko, da poseti Reko. Hrvatska stranka pa je osnovala nov list, ki bode počel izhajati z dnem 1. oktobra t. l.

Trgovinska pogodba s Švico.

Obravnave za trgovinsko pogodbo s Švico, ki so se pretrgale, neso se mogle nadaljevati, ker se obravnave z Italijo neso dale več dalje odlašati. Obravnave s Švico se bodo gotovo zopet začele, kakor hitro bodo dogovori v Monakovem končani.

Vnanje države.

Priznanje bolgarskega kneza.

Po poročilih, ki prihajajo preko Londona iz Sofije, namerava ministerstvo izposlovati priznanje obstoječe bolgarske vlade od strani porte. Da je to iskrena želja mogotcev v Sofiji, pač radi verjamemo, manj verjetno se nam dozdeva, da bi se Turčija, ki se tako rada obotavlja, baš v tem jako kočljivem uprašanju prenagnila in udarila s pestjo v obraz Rusiji.

Novo rusko posojilo.

Iz Pariza se poroča, da bankirska hiša Boskier vrši pogajanja za novo rusko tridestotno posojilo v imenu skupine bank, katerim na čelu je „Banque des Dépôts“.

Tujci v Rusiji.

Inozemcem, živčim v ruski Poljaki, v prvi vrsti Nemcem, hoče ruska vlada malo bolj gledati na prste, da ne bodo pod roko se bavili mimogrede tudi z vohonstvom, kakor se je to že večkrat primerilo. Posebno v industrijskih okrajih Lodz in Soznovice opaža se v zadnjem času močan pritok tujcev, ki pravijo, da so tehniški svetovalci in agenti, opravljajo pa delo oskrbnikov ali nadzornikov. Vlada se hoče torej preveriti o njihovih tehniških sposobnostih in jih iztirati, ako se bode pri preskušnji pokazalo, da neso tehniški.

Beda na Ruskem.

Vsled slabe letine in kuge postala je v nekaterih krajih Rusije velika beda. Notranje ministerstvo je odredilo, da je z izterjavanjem davkov ravnati z največjo prizanesljivostjo letos in bodoče leto do prihodnje žetve. Jednako odredbo izdalo je tudi finančno ministerstvo. Male banke v provincijalnih mestih so v hudi stiski. Najhuje je v guberniji Tambovski, kjer je ljudstvo popolnoma ubožalo. Kar se je dalo prodati, prodalo se je prav pod nič. Za ovco, ki se je prej prodala za 6 do 8 rubljev, dobilo se je zdaj 70 do 80 kopek, najlepšega konja ni mogoče prodati za 8 rubljev. Zemljišč ne mara nikdo, ljudje kar beže na vse kraje.

Patrijarhat v Carigradu.

Metropolit Beratski v Albaniji magr. Dorotheos voljen je namestnikom ekumenskega patrijarha. Metropolit Heraklejski Germanos odklonil je to čast. Volitev prvo imenovanega mora porta potrditi. Mej kandidati za ekumenskega patrijarha mesto imenujejo se še trije drugi metropoliti.

Rusija in Sueški kanal.

Iz Pariza se poroča v „Times“, da Rusija nakupuje delnice Sueškega kanala, kolikor jih le more dobiti v roke. S tem hoče pridobiti upliv na odločbe družbe za Sueški kanal, oziroma omogočiti v danem slučaju, da prevlada z njeno pomočjo francoski živeli.

Nove krutosti na Kitajskem.

Navzlic energičnim ugovorom raznih evropskih velesil kitajska centralna vlada ni naredila še mira in se zopet poroča o novih izgredih nasproti Evropcem. Napadli in razrušili so zopet v raznih krajih poslopja misij. O umorih vender ni znano nič.

Dopisi.

Iz Celja 31. avgusta. [Izv. dop.] Namen današnjega mojega dopisa ni opisovati podrobnosti Celjskih slavnosti ob prihodu Nj. Velečastva, kajti to storil je že spretnejši dopisovalec, pač pa mi je opisati nemčurško surovost ob tej priliki, da slovenski svet izve, s kakimi ljudmi se imamo boriti Celjski Slovenci. — Da je bilo Nj. Velečastvo ob prihodu v mesto od strani velikonemških Celjanov dokaj hladno vsprejeto (župan dr. Neckermann, ki se je vozil v prvem vozu, moral je z rokama nauduševati nemčurje, naj kriče) in da je le nekoliko delavcev in nahujskanih vajencev kričalo svoj „hoch“, z namenom seveda, da bi prekricali naše naudušene vsklike „živio“, kar se jim je pa temeljito izjavilo, ni mi treba pojasnjevati, saj vsakdo vé, da jim je pruski duh že davno zamoril vsak čut lojalnosti, da je bilo vse njih postopanje samo demonstracija proti večini celjskega slovenskega prebivalstva. Najjasnejši dokaz istinosti te trditve je gotovo to, da se nobeno narodno društvo ni vsprejelo v program in da so morali mestni Slovenci pozdraviti Nj. Velečastvo na okoliških tleh, istotako tudi, da so se vstopnice na veselico v parku le jako omejeno delile Slovincem, nasprotno pa se se celo najsumnejšim nemčurjem kar naravnost ponujale. Toda vse to je še prava malenkost proti dogodku, kateri se je izvršil v ponedeljek dne 31. t. m. sredi mesta, pred hišo Celjske posojilnice in pred obličjem samega Nj. Velečastva in Njega spremstvom. Tu je stalo nekoliko Slovincem ter pričakovalo Nj. Velečastva, ki se je imelo odpeljati k obedu, da je dostojno pozdravi. Toda čuj! Uprav pred prihodom Nj. Velečastva pristopi k Slovincem pisac tukajšnje okrajne bolniške blagajnice z imenom Ex, katerega so z večine slovenski obrtniki in delavci tako lepo zredili, da ni prav nič sličen onemu Exu, ki je pred leti s praznim želodcem pricapljal v Celje. Jedva se prikaže voz Nj. Velečastva in so Slovenci vskliknili svoj pozdrav, pričel je ta pisac, kateri je bil najbrže od celjske inteligencije (?) nahujskan, kakor besen kričati: „Halt's Maul mit eurem živio! halt's Maul! halt's Maul! in kričal je ves čas tako

➡ Dalje v prilogi. ➡

silno, da se je Nj. Velečastvo ozrlo iz voza na surovega kričarja, istotako se je tudi Njih spremstvo iz zaprtih voz oziralo skozi okna na nenavadni ta prizor! V najdivnejši afriški naselbini kaznoval bi njih glavar tako obnašanje svojih podložnih, a kaj se je storilo v Celji? Nič! trikrat nič! Več nemčurških odličnjakov (?) gledalo je z vidnim zadovoljstvom svojega pristaša. In ko se je Nj. Velečastvo že davno bilo odpeljalo, skakal in besnel je še vedno omenjeni pisec okolu hiše ter kričal divje mahaje okolu sebe: „Wie untersteht's euch auf unserm Grund und Boden zu belien!“ In ko so se Slovenci mirno umaknili divjemu razposajencu v prodajalnico tukajšnjega narodnjaka, divjal je za njimi ponavljajoč svojo surovost. Slovenci so molčali, a molčal je tudi policaj oprt z rokama v bok, ter se smijal vrlemu (?), pogumnemu (?) nemčurju, istotako pa je storil tik za policajem stoječi trgovec in mestni odbornik Schmidl in več družih okolu njega stoječih odličnjakov (?).

Tako je obnašanje tukajšnjih kapacitet, kateri so tako odlični v svoji pristranosti, da jih ne najdemo enakih v vseh petih delih sveta. Komentara tem dogodkom ni treba nobenega, priporočamo pa našim državnim poslancem, da si zapomnijo ta dogodek ter na pristojnem mestu poprašajo: je-li dovoljeno Celjskim nemčurjem psovati Slovence pred obličjem Nj. Velečastva in ali je dovoljeno, da se proti takim izgredom nič ne stori!? Konečno dostavim naj le še to, da so Slovenci silno razburjeni zaradi tega dogodka in — — — (?)

Iz Prage 3. septembra. (Z razstave.) Prekrasno vreme imamo že celi teden in niti gosti dim premnogih Smihovskih tvornic ne more zaoblačiti vedrega neba, a vendar prihaja primeroma le malo obiskovalcev k razstavi. „Nar. Listi“ se tolažijo s tem, da je „ljudska nagnjenost zelo kočljiva stvar“; a če se pomisli na velikansko število dosežanj obiskovalcev, ne bode se nihče čudil, da prenapeti loki nekoliko popuščajo. Ker je sedaj manjša gnječa na razstavi, zato se lažje posameznike opazuje, ki sem prihajajo. Pred vsem je velenimivo opazovati nežno šolsko mladino, ki vsak dan razredoma pod vodstvom svojih učiteljev na razstavo prihaja. To je izvestno najlepše sredstvo ucepiti mladini ljubezen do domovine in ponos na svoj rod, ako se jej pred oči postavi vse bogate pridelke (celo bisere in drago kamenje) domače dežele, ako se jej pokaže, kakošne stroje so izumeli domačini in ako se jej odgrne zastor preteklosti ter s ponosom reče: „Glejte, to so bili naši predniki, to so njih junaški čini, ki so s zlatimi črkami v knjigi zgodovine zabeleženi. Posnemajte njih! Vsakdo mi bode pritrdil, da ni mogočnejšega sredstva za vzgojo narodnega mišljenja, od tega, in zato kličem tudi jaz Slovincem: „Posnemajte Čehe!“

Druga vrsta obiskovalcev, ki te dni opaževalčeve oči posebno privlačuje, so vrli češki duhovniki med njimi celo onemogli starčki. Po ulicah in po razstavi vidiš jih toliko, da misliš ka je vse dijocezansko duhovenstvo prisotno. Iz poučenih virov sem izvedel, da so ti duhovniki samo iz praške nadškofije, a da iz olomuške le po redkoma prihajajo. In zakaj? Duhovščina te nadškofije je naudušena za narodove svetinje, ona zvesto neti sveti ogenj domovinske ljubezni in požrtvovalno podpira nadebudno mladino na težavnem potu za poklicne študije. V olomuški nadškofiji pa vlada med duhovščino narodno mrtvilo, ker se od zgorej ne vidi rado, da se duhovnik zanima za svoj narod, dapače odsvetuje se ji celo, da naj se nikari ne udeležuje narodnostnih teženj, naj ne vzbuja narod k spoznanji svojih časnih pravic, nego naj samo skrbi za večno vzveličanje. (Kako je že pri Vas na Kranjskem v tem obziru?) — In kakošen je facit tega nasprotnega delovanje praške in olomuške duhovščine? Letošnja jubilejska razstava ga jasno predočuje: Češka je probujena, v vsakem obziru od Nemcev nezavisna in Nemce daleč nadkriljujoča zemlja, a Moravska je še vedno podlaga tujčevi peti, na Moravskem dvetretjinska večina nema nikakega upliva na javno in politično življenje, na Moravskem obdržali bodo Nemci tako dolgo svoje nenaravno gospostvo, dokler se tamošnja duhovščina ne oklene popolnoma narodnega prapora. — Tudi iz teh razmer mogli bi se Slovenci marsikaj koristnega naučiti, ako bi samo oči odpreli hoteli.

Akoravno število vsakdanjih obiskovalcev sedaj ni baš veliko, vendar opažamo med njimi tudi zelo odlične goste. Iz Varšave je n. pr. tukaj vse-

učilišni profesor in slavist Perwolf, iz Zagreba predsednik jugoslov. akademije dr. Fr. Rački in stolni župnik dr. St. Boroša, z Dunaja dvorni kapelan dr. Fr. Sedej, iz Ljubljane prof. S. Rutar in dr. L. Požar i. t. d.

Za cesarjev vsprejem dne 26. t. m. pripravljata se obedne stranki: Čehi hočejo pokazati, da so jedino oni tisti, ki imajo prihodnost na Češkem, ki predstavljajo vso lepo kraljevino, a Nemci bi radi obrnili pozornost vladarjevo na severozahodni rogelj dežele, kjer ima baje rešenje in bodočnost Avstrije iskati. No, češka trdnjava sredi dežele se te redutne trdnjave na severozahodu nič ne boji.

Sinoči je bila na čast razstavnim gostom slavnostna predstava v „Narodnem divadlu“. Igrali so „Husitsko nevesto“, veliko narodno opero v petih dejanjih. Napevi spominjajo na husitsko koralno petje, a dejanje je podobno tedanjim razmeram. Pevske moči so sposobne za odre velikih mest, scenerija in kostumi so bili jako bogati, vršitev precizna in uspeh vsega priznanja vreden, kar je potrdilo vseobče ploskanje. Čehi so pač tudi glede glasbene umetnosti na vrhunci sedanjega časa, a Slovence tira mogočen vijak nazaj v pred osemindesetletno pozabljenost!

Iz Črnomlja 1. septembra [Izv. dop.] Naš mestni zastop imenoval je tri zaslužne može častnim meščanom radi mnogih zaslug, katere so si stekli za mestno občino. Tako je tudi prav. Kajti zaslug svet tako ne plačuje, zato pa naj se skazuje zaslužnim možem čast in spomin v posnembo in spodbujajo mlajšim možem. Dovolite gospod urednik, da vam podam nekoliko črtic o napominanih možeh. Odštopivši župan gospod Fran Šušteršič županovale je skoro 16 let. Občina je imela, ko je prevzel županstvo, blizu 4.000 gld. dolga, kateri dolg se je brez posebnih občinskih doklad skoraj do malega poplačal. Poleg tega kupila je občina prostor za živinski trg za 1000 goldinarjev. Gosp. Šušteršičeva zasluga je, da so se poživili zopet tržni dnevi v Črnomlju, kateri so v korist občine in prebivalcev. On je prvi osnovatelj požarne brambe, on je prvi sprožil misel za posojilnico, kakor tudi za mestno godbo. V najbolj kritičnih časih bil je predsednik narodne čitalnice in njegovi nevstrašenosti in požrtvovalnosti gre zasluga, da smo pred leti pri volitvah v državni zbor vrgli nemškutarsko stranko in prodrli z narodnimi kandidati. Koliko je mesto napredovalo v zunanjem lici v teku let, koliko kanalov in potov se je popravilo, uvidi lahko vsak, kdor je bil kedaj v Črnomlju. Napredek s takimi skromnimi močmi, kakoršne so mestni občini Črnomeljski na razpolaganje, je sicer težak ali napredek je vendar. Distriktni zdravnik Anton Pavlin že deluje nad dvajset let v mestnem odboru. On je predsednik krajnemu šolskemu svetu tudi že toliko časa, z njegovim sodelovanjem in uplivom prišli smo do monumentalne stavbe tukajšnje ljudske šole. S preziranjem svoje lastne osebe delal je nevstrašeno zdravnik ob času kolere in drugih epidemičnih boleznih, kaj pa je vse storil ponesrečnikom in pa materam porodnicam, vedo le tisti, ki so potrebovali njegove izborne pripomoči. V priznanje njegove delavnosti in požrtvovalnosti za občino, šolo in narod odlikovalo ga je Njega Velečastvo z zlatim križcem za zasluge. Gosp. Janez Müller je najstarejši mestni odbornik, ki že nad trideset let deluje v blagor in prospeh občine. Koliko brezplačnega truda je imel kot predsednik cerkvenega stavbinega odbora, koliko je on storil koristnega kot zastopnik deželne odbora v cestnem odboru! Mnogo je še zaslug, katere bi lahko še navedli ali ker nam ne dostaje prostora moramo končati. Vsi trije so pošteni, vrli značaji, domoljubi, ki uživajo tudi popolno spoštovanje in zaupanje poštenih meščanov in občanov. V priznanje za njih trud je bilo tedaj povsem umestno in primerno, da jih je mestni občinski zastop odlikoval s častnim meščanstvom. Mi jim pa kličemo iz dna srca: Bog jih živi, Bog jih ohrani še mnogo, mnogo let v radost svojih prijateljev in v blagor občine in naroda.

Domače stvari.

— (Posebni vlak v Zagreb.) Opozarjamo še jedenkrat, da se vlak odpelje iz Ljubljane jutri zjutraj ob 4 uri 54 minut in da se Sokoli zbirajo ob 1/25. uri na kolodvoru. Naj gleda vsakdo, da si preskrbi še danes vozni listek, če ga še nima, da ne bode nikakoršnih zaprek.

— (Brate Sokole) opozarjamo, da naj oni, ki imajo prtljago seboj, vsak svoje ime prilepi na

kovček ali zveženj, ker se bode vsa prtljaga vkupe vozila s kolodvora v Zagreb.

— (Češki posebni vlak k razstavi v Zagreb) pride v torek koj po odhodu drugega slovenskega vlaka, ki se odpelje isti dan v jutro iz Ljubljane in drugih krajev slovenskih.

— (Stanovanja v Zagrebu.) V Zagrebških hotelih že davno za te praznike ni več sob dobiti. Pač pa ima odbor za stanovanja (Stanbeni odbor, Marije Valerije ulica broj 3.) na razpolaganje privatna stanovanja po zmerni ceni. Na ta odbor naj se torej obrne vsakdo, ki si še ni preskrbel stanovanja. Za Sokole v društveni obleki preskrbel je odbor Zagrebškega Sokola brezplačna skupna stanovanja.

— (Zagrebško jubilejsko izložbo) posetilo je do četrtka 163.674 oseb. Ker število obiskovalcev vedno narašča, sme se pričakovati, da se v nedeljo ali v ponedeljek doseže število, dvesto tisoč.

— (V Železnikih) umrl je te dni gospod Alojzij Homan, umirovljeni okrajni glavar.

— (Knez črnogorski) došel je včeraj dopoldne s kneginjo in prestolonaslednikom iz Gradca na Reko in se na Lloydovem parobrodu odpeljal v domovino.

— (Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Kapelanoma sta imenovana novomašnika gg. Fran Višnjar za Luče, Jernej Vurkelc za Prihovo. Gosp. Ignacij Rom prevzel je upraviteljstvo župnije v Dramljah.

— (V mestni hranilnici Ljubljanski) prigodil se je danes zanimljiv slučaj. Še pred osmo (t. j. uradno) uro prišla je stranka naznanit, da sta jej bili včeraj ukradeni dve uložni kujižici. V tem času, ko je uradnik delal o tem zapisnik, pride postarna ženska in prezentuje v hranilnici jedno ukradenih kujižic. Situacija je bila jasna, hranilnični sluga potisne skriti gumb in v tem trenutku prikazeta se pred hranilničnimi vraumi dva policista, ki sta jo prijela. Dotična ženska pa bode pred sodiščem pripovedovala to dogodbico.

— (Novo šolsko poslopje.) dve nadstropji visoko, pričelo je graditi „Collegium Marianum“ na svojem posestvu na Poljanski cesti. Poslopje bode imelo tudi svojo telovadnico in bode še letos pod streho, drugo leto pa se bode v jeseni v tem poslopju pričelo poučevati.

— (Turista Holsta) iz Schöneberga pri Berlinu, našli so včeraj pod Cmirom, v obližji Triglava. Holst si je svoje smrti sam kriv. S pravo prusko oholostjo odklonil je vsacega voditelja in kupivši si za malo salam, kruha in četrta vina, napotil se je sam proti Dežmanovi koči, do katere pa ni došel, ker ga je poprej zadela nezgoda. Holst tudi sicer nikakor ni bil pripravljen za gorovje, ker je bil v navadnih štifletih in tudi sicer prav nič oskrbljen.

— („Učiteljski Tovariš.“) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 17. številki: Nekaj o zborovanji čeških učiteljev v Pragi v dan 6., 7. in 8. vel. srpana 1891. — Kaj ovira dober uspeh v ponavljalnici; kako bi se mogla ista preustrojiti, da bi dosegla svoj namen? — Kako je v šoli gojiti ljubezen do materinščine, rojstnega kraja in občne domovine. — Književnost. Listek. — Dopisi. — Vestnik. Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— („Vrtec.“) Časopis s podobami za slovensko mladino, ima v 9. številki nastopno vsebino: Najlepši glas. (A. Medved.) — Stara Kocijanka. — Iz spominov na babico. — Desetica opisuje svoje življenje. — Sestrin poljubek. — Pri vodi. (Milutin.) — Uči se rad, dokler si mlad. — Zakaj pes zajca sovraži? — Dar božji. — Ptica, lesica in pes. — Trije žrebliji. — Krokodili. — Listje in cvetje.

— (Za medicince.) Štajerski deželni odbor naznanja: „S šolskim letom 1891/92 oddaje se šest štipendij po 300 gld. na leto za medicince, kateri imajo domovinsko pravico na Štajerskem. Prošnjiki za tako štipendijo morajo biti pristojni na Štajerskem ter se zavezati z reverzom, da bodo po dovršeni sposobnosti službovali 8 let na mestu po deželnem odboru odkazanem, s plačo ne pod 400 gld. na deželi. Prošnje s krstnim listom in domovnico, s pričevalom in reverzom, naj se pošiljajo do 1. oktobra t. l. deželnemu odboru.“

— (Redek cvet.) Piše se nam, da je na graščini Krumperk poleg Doba — lastnini barona F. Rechbacha — te dni razcvela 100letna aloa. Nekako v nedeljo 6. t. m. bode v najlepšem cvetu.

Steblo bode prilično 5 m visoko. Gotovo redke slučaj, ki je vreden, da si ga slavno občinstvo ogleda. Iz postaje Domžalske je do tje peš čez Dob slabo uro hoda.

— (Na Zidanem mostu) trčila sta v četrtek popoldne osebni vlak št. 513 in tovorni vlak, ki bi bil imel pred prihodom hrvaškega vlaka odrediti s postaje. Vojaški sluga bil je lahko poškodovan, drugim potovalcem pa se ni nič žalega zgodilo, razven tega, da so se zelo prestrašili. Nezgodo zakrivil je služnik, ki ni pravočasno obvestil osebnega vlaka, da je tir zastavljen.

— (Čuden slučaj.) „Novi Soči“ piše se iz Čezsoče pri Bolci: „Na hodniku biše gospodarja S. B. v Čezsoči je mačka prav mirno dojila kačo belouško, mlada mačka pa je mej tem kačo z tačico božala.“ Ako je to res tako, potem je to v istini redke slučaj.

— (Vabilo.) Občno zborovanje „učiteljskega društva za goriški okraj“ bode dne 17. septembra ob 9. uri predpoludne v Gorici v čitalnici. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Pregled letnega računa. 3. Volitev društvenega vodstva. 4. Posamezni predlogi in nasveti. — Po zborovanju skupen obed in pohod razstave. K obilni udeležitvi vabi odbor.

— (Na Slatini) biva sedaj grof Hartenau, bivši knez bolgarski.

— (Trtno uš) zasledili so v vinogradih občini Nimno in Brestovci, obe v Sv. Kriški župniji pri Slatini.

— (Sodiška okraja Slovenji Gradec in Šoštanj) proglašena sta okuženima, ker se je tjakaj zanesla bolezen na gobcih in parklih po hrvaških voléh, priganih dne 24. avgusta na semenj v Velenji.

— (Razpisano) je mesto drugega učitelja na dvorazrednici v Moravčah. Prošnje do 18. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 4. septembra. Za prisotnosti cesarjeve v Pragi bodo, kakor v mestu, tako tudi v predmestjih razsvetljave in baklade. Za vseh šest večerov, katere ostane cesar v Pragi, nameravajo se tri soareje in dve slavnostni predstavi v deželni gledališči. Predstave trajale bodo po jedno uro. Jeden večer bode cesar v razstavi, ki bode tem povodom razsvetljena.

Dunaj 4. septembra. Inozemski časopisi, v prvi vrsti angleški, so nasproti ministerski premembi v Carigradu nezaupni in mislijo, da je to odločen korak na rusko stran.

Beligrad 4. septembra. Danes dopoldne naznanjeni padec velikega vezirja Kiamil-paše vzbudil v takajšnjih političkih in diplomatskih krogih veliko senzacijo. Vladni „Odjek“ piše, da ima ta osebna prememba resnoben politički pomen in dokazuje, da so se nasprotstva mej obema skupinama evropskih velesil ob Zlatem Rogu poostрила. Predno je odstopil veliki vezir, bila je na vsak način ljuta diplomatska borba.

Beligrad 4. septembra. Minister javnih zgradb, Belimirovič, vrnil se je s svojega dopusta in prevzel vodstvo svojega urada.

Nižnji Novgorod 4. septembra. Na shodu tukaj na semnji bivajočih trgovcev se je sklenilo, prositi vlado, da nemudoma odpravi proste luke ob Amurji, ker so domači trgovini škodljive.

Marseille 4. septembra. S parobrodom iz Levante došlo danes semkaj 37 ruskih židov, ki so skušali izkrcati se v raznih pristaniščih v Siriji, pa so bili povsod zavrženi.

Madrid 4. septembra. Blizu Medine del Campo trčila sta ekspresni in tovorni vlak. Osem vagonov zdrobljenih in osemindeset potnikov ranjenih. Ubit k sreči ni bil nihče.

Dunaj 5. septembra. Stari dvorni operni pevec Draxler umrl v Reichenau-u.

Dunaj 5. septembra. Turški veleposlanik Ziabej prekinil je svoj dopust in iz Opatije došel semkaj.

Kodanj 5. septembra. Car, kralj danski, kralj grški in druga visočanstva odzvali so se švedskega kralja vabilu in se odpeljali na otok Hven na zajčji lov.

Kolonj 4. septembra. Peterburški vojaški dopisnik v „Kölnische Zeitung“ javlja, da je pred letom dnij za carjev ukaz sestavljeni od-

bor za pripravo mobilizacije kazaških vojska svoje delo uspešno završil, tako da so vse kazaške čete veliko prej za vojno pripravljene, nego doslej. Car je članom odbora izrekel svojo posebno zahvalo.

Troyes 5. septembra. Pri manevrih umrli trije vojaki vsled solnčarice.

Razne vesti.

* (Svetovna razstava v Chicagu in Rusija.) Ruska vlada se bavi z izdelovanjem načrta o udeležbi Rusije pri svetovni razstavi v Chicagu. Vlada zedinjenih držav severno-ameriških in razstavi odbor poslala sta več odposlancev v Rusijo, da delujejo na obilno udeležbo ruskih industrijalcev. Odposlanci posetili bodo poleg prestolice še različna večja mesta v Rusiji.

* (Ameriškim časnikarjem nese.) Na Dunaj došli glavni urednik „New-Yorker-Staats-Zeitung“ je sklenil, da osnuje v svojem rojstnem mestu Svitavi ljudsko knjižnico in prosto bralno dvorano po vzgledu ameriškem. V to svrhu namenil je 200.000 goldinarjev.

* (Dva husarja utonila sta) pri večjaških vajah v Nitri na Ogerskem. Več husarjev peljalo je konje napajati v reko Nitro. Nekateri so se upali predaleč in jeden husar bil je v nevarnosti, da utone. Tovariš hotel mu je pomagati a utaplajoči oklenil se ga je tako, da sta oba izginila v valovih. Konja splavala sta na suho, husarja pa sta utonila in so nekaj ur pozneje izrekli nju mrtva trupla ter je prenesli v mrtvašnico.

* (Tvrda Ignacij Heller na Dunaji) znana je že zdravna vsem slovenskim posestnikom in kdor je občeval z njo, se je preveril, da je vredna zaupanja, katero uživa mej nami. Ig. Heller je prvi, ki si je, ustrezaje potrebi in mednarodni uljudnosti, omislil kataloge svojih izdelkov v slovenskem jeziku in zdaj razpošilja tudi slovenski prospekt v katerem je jako lepo število zelo laskavih, zahvalnih pisem slovenskih posestnikov natisnjenih. Kdor si torej misli nabaviti kakov stroj, obrne naj se do koga teh gospodov ki so priobčili svojo zahvalo, in osvedočil se bode, kako in kaj je s to firmo. Kdor hoče dobiti katalog ali prospekt, piše naj tvrdki Ig. Heller, Dunaj, Praterstrasse št. 78, a z agenti, ki se ne morejo izkazati v pooblastilom in priporočilom od firme, ni se spuščati v nikaka pogajanja.

* (Zgubljena denarna pisma.) Dva na železniškem poštnem uradu v Toplicah na Češkem oddana denarna pisma, skupaj za 1700 gld. nestala se našla v dotičnem baje zapečatenem poštnem žaklju. Dozdaj se ni dognalo, kako sta izginila. To bode dokazala sodnijska preiskava, ki se bode pričela.

* (Velik gozdni požar) uničil je v Bordeauskem okraju na Francoskem deset kvadratnih kilometrov smerekovega gozda. Dva delavca sta zgorela in so našli nju trupla popolnoma sežgana. Šest drugih oseb pogrešajo. Jedna vas, katere hiše so bile izključno lesene, zgorela je popolnoma.

* (Fasadne barve.) Najboljše patentovane mineralne fasadne barve izdeluje, kakor uči vsakdanja izkušnja, gospod Ludovik Christ v Linču ob Dunavu zakaj teh barv ne pohabi niti slabo vreme, nego vzdrže se sveže in lepe sila dolgo. Priporočati jih je torej posebno hišnim posestnikom ki želé dati svoji hiši elegantno in trpežno vnanjost a se hočejo umakniti velikim in vedno ponavljajočim se stroškom.

* (Električen tat.) Na Landstrasse na Dunaji hodil je nek neznan človek, ki je rekel, da je električen tehnik in da hoče pregledati, je-li hišni telegraf v redu, po stanovanjih in je tako pokradel različne stvari. Za telegraf se pa ni dosti menil.

* (Nevarno meso.) V Harkovski guberniji v Rusiji umrlo je več ljudi vsled tega, ker so jedli meso bolne živine. Mnogo živine pogine na črmastem turu.

* (Nesreča na morji.) Iz Melbourne v Avstraliji se poroča, da sta v zalivu Port Philippe zadeli skupaj dve angleški ladiji. Jedna potopila se je v sedmih minutah. Zmešnjava mej na pol oblečenimi popotniki bila je grozna. Večina se je mogla rešiti, vender je utonilo 25 oseb.

* (Štirje otroci zastrupili so se) na Dunaji v volčjih jagodami, katere jim je prinesel neki znanec z dežele. Jedli so te jagode vpricho starišev, ne da bi jih kdo poznal. Ponoči začeli so tožiti o hudih bolečinah in so bili v jutro že vsi zatekli v spodnjem delu života. Prenesli so tri v bolnišnico in je v nevarnosti njih življenje, četrtega, ki je nekaj bolji, dali so še le pozneje v bolnišnico.

* (Sleparija.) „Banca Toscana“ v Florenci izplačala je te dni „checc“ za 16.000 Lir nekemu neznancu. Pokazalo se je pa, da je bil ponarejen, ker se je prvotno glasil samo na 16 Lir. Vodja banke in štirje uradniki bodo morali trpeti škodo. Zaprli so necega trgovca kot sumnega te sleparije.

* (Ponesrečen zrakoplovec) V Detroitu v severni Ameriki ponesrečil je zopet neki zrakoplovec Logan. Ker padalni stroj ni bil dober, padel je iz višave 6000 čevljev in jo bil takoj mrtev. Nad 30.000 ljudij je bilo pri tem groznem dogodku prisotnih.

* (Samomorilec pred zrcalom.) Na Dunaji ustrelil se je v svojem stanovanji neki solitator zaradi denarnih stisk. Sin njegov našel ga je sedečega v naslonjači pred zrcalom s prestreljenimi senci. Desnica je držala krčevito revolver. Ker si je revolver pritisnil tikoma na sence ni se čul strel in je bil takoj mrtev.

* (Nesreča na morji.) V zalivu Shirakmi na japonski obali zadela sta dva parobroda in se je jeden takoj potopil s 320 vračujočimi se ribiči. Samo 60, ki so bili ob času nesreče baš na krovu, se jih je moglo rešiti na drugi parobrod, 260 pa jih je utonilo.

Narodno-gospodarske stvari.

Program delitve premij za govejo živino,

ki bode na Jesenicah v ponedeljek 19. oktobra, na Vrhniki v sredo 21. oktobra, v Kočevji v soboto 24. oktobra, v Novem Mestu v ponedeljek 26. oktobra in v Ilirski Bistrici v četrtek 29. oktobra.

Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo in slavní deželni odbor kranjski sta na predlog c. kr. kmetijske družbe kranjske blagovolila dovoliti, da se napravijo delitve premij za govejo živino, in sicer na Jesenicah 19. oktobra za okrajno glavarstvo Radovljiško, na Vrhniki 21. oktobra za okrajno glavarstvo Ljubljansko, v Kočevji 24. oktobra za okrajno glavarstvo Kočevsko, v Novem Mestu 26. oktobra za okrajno glavarstvo Novomeško in v Ilirski Bistrici 29. oktobra za okrajno glavarstvo Postojnsko ter sta v ta namen dovolila potrební denar.

Namem razstavi in delitvi premij je:

a) Da se živinorejci teh okrajev s primerjanjem goved izpodbudijo za napredek živinoreje in o njej pouče.

b) da se razvidi uspeh, ki se je zlasti z deželno in državno podporo dosihdob dosegel pri reji naše domače goveje živine.

1.) Pravice do premij na Jesenicah imajo vsi živinorejci okrajnega glavarstva Radovljiškega, na Vrhniki okrajnega glavarstva Ljubljanskega, v Kočevji okrajnega glavarstva Kočevskega, v Novem Mestu okrajnega glavarstva Novomeškega in v Ilirski Bistrici okrajnega glavarstva Postojnskega.

2.) Do 9. ure dopoldne mora vsa živina biti na mestu razstave, in sicer posebe junci, posebe telice in posebe krave za ograjo privezane. Vsak lastnik mora sam skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali deklo, ki živini streže.

3.) Živina, katere hoče postati deležna premije, mora najmanj uže pol leta biti lastnina tistega gospodarja, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričalom svojega županstva.

4.) Može, kateri bodo sodili o premovanji živine, izberó se po dotičnem predpisniku c. kr. ministerstva za kmetijstvo in se morajo ravnati po predpisih, za to določenih.

5.) Kdor je premijo dobil, mora se s posebnim pismom zavezati, da bode izpolnil vse, kar velevali imenovani ministerski predpisnik, ter da bode obdarovano govedo najmanj eno leto obdržal za plemo.

6.) V rastavo se pripuščajo: junci (biki), ki so 1/2 do 3 leta stari, breje telice, ki so najmanj 2 leti stare, molzne krave, ki so imele eno, dve, tri, štiri ali k večjemu 5 let.

Govedo sme biti izvirnega Marijedvorskega, Muriškega, Beljansko-Pinčgavskega plemena in pa domača živina mešana z zgoraj imenovanimi 3 rodovi ali pa tudi z drugimi zlahtnimi rodovi, ali pa tudi čisto domača živina.

7.) Za lepo živino so določene naslednje premije:

I. premija za bike	25 gld.
II. " " "	15 "
III. " " "	10 "
IV. " " "	10 "
I. " " telice	20 "
II. " " "	10 "
III. " " "	10 "
IV. " " "	10 "
I. " " krave	20 "
II. " " "	10 "
III. " " "	10 "

Od centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani 1. septembra 1891.

Ivan Murnik, Gustav Pirc,
predsednik, tajnik

Poslano.

Slavno uredništvo!

Slícevaje se na dopis iz Kranja v štev. 173 Vašega cenjenega lista, prosim, da blagovolite objaviti, da se je vršila dne 26. avgusta t. l. pri c. kr. okrajnem sodišči v Kranji kazenska obravnava proti gosp. Ivanu Lavrenčiču, kapelanu v Kranji, zaradi prestopka po §§. 413. in 420. k. z. in da je bil obtoženec po dognani razpravi oproščen zatožbe, ker ni bilo najti kaznjivega dejanja. Dotična razzsodba je pravomočna.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Alf. Mosché,
zagovornik g. Ivana Lavrenčiča.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične boleznin in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (4-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

4. septembra.

Pri **Malléi**: Strasser, Medic, dr. Fried iz Trsta. — Dr. pl. Pernhofer, pl. Alpi, Popper, Fischer z Dunaja. — Pilati iz Požuna. — Pl. Obereigner iz Sneznika. — Pl. Zdunič iz Karlova. — Parschka iz Linca. — Gutschon iz Berolina. — Gerstner iz Pulja. — Dr. Leitmeier iz Gradca. — Nassbaum iz Ajdovčine. — Fatnik iz Gorice. — Grabner iz Celovca.

Pri **Slema**: Kugel, Goldwasser, Mayer z Dunaja. — Ziffer, Moser, dr. Seunig iz Trsta. — Fischer iz Budimpešte. — Baldauf iz Gradca. — Pasquali z Reke. — Bader iz Velike Kaniže. — Hantke iz Banjaluke. — Sliber iz Selc. — Liebowein iz Inomosta. — Hufnagel iz Kočevja.

Pri **jušnem koledvoru**: Baron Lehman iz Gorice. — Gerginer iz Gradca. — Wohinc, Grčar iz Mokronoga. — Mück z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Ahčin iz Gorice. — Turšič iz Begunj. — Petrevec iz Čemšenika.

Umrli so v Ljubljani:

4. septembra: Alojzij Premerlč, mizarjev sin, 4 mesece, Črna vas št. 24, katar v črevih. — Martin Železnik, umirovlj. uradni sluga, 71 let, Hrenove ulice št. 5, vodenica. — Antonija Vagheka, delavčeva hči, 14 mesecev, Strelške ulice št. 11, jetika.

V deželni bolnici:

3. septembra: Helena Mrzlikar, gostija, 62 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. sept.	7. zjutraj	749.8 mm.	15.1° C	brev.	megla	
	2. popol.	738.1 mm.	26.6° C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	738.4 mm.	18.4° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 20.0°, za 3.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 90.85	gld. 90.60
Srebrna renta	90.65	90.55
Zlata renta	109.75	109.90
5% marena renta	102.10	102.40
Akcije narodne banke	1014	1020
Kreditne akcije	278.25	276.75
London	117.15	117.25
Srebro		
Napol.	9.31	9.31
C. kr. cekini	5.56	5.58
Nemške marke	57.52 1/2	57.57 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	135 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%		103
Ogerska papirna renta 5%		100
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		115
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	152
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		221

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša

osvežujoča in mizna pijača,

posebno pripravna za mešanje z vinom, koktajlom in sadnimi sokovi,

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta upliva osveževalno in oživiljačo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo.

Prememba v posesti.

Hišo št. 13 v Strelških ulicah v Ljubljani kupil je gosp. Egidij Živalič od gospe Teresne Jebačin, soproge magistratnega sluga, za 2850 gld. (734)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

- 1. zvezek:** Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz njegovega življenja.
- 3. zvezek:** I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov luteranske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbhan Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Gollida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
- 5. zvezek:** I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovec. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
- 7. zvezek:** I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tattenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
- 8. zvezek:** I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
- 9. zvezek:** I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični nezvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naroče skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v

(37—61)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Svinčniki

iz tovarnic: L. C. Hardmuth & Comp. v Budejovicah; A. W. Faber v Parizu, za dijake, risarje, arhitekta, stenografe, mizarje, gozdarje in za urade; svinčniki za kopiranje in za umetnike; pastelni svinčniki in taki za skladišča, železnice in uredništva. Svinčniki za listnice.

Peresa

iz tovarnic: Karol Kuhn & Comp. na Dunaji; D. Lionhardt & Comp. v Birminghamu; F. Soennecken v Bonnu; potem Klapsova, Grainerjeva, Rasnerjeva, avstrija, knjižna, korespond., konkordija, Št. Jurij, ženska, stenografska, risalna, ničla, Dunav in aluminijaska peresa.

Pismeni papir

super-fini ministerski, izborni fini ministerski, fino-fini za urade (surogat narejen brez lesa), srednje fini za urade, navadni za urade, super-fini dokumentni papir in konceptni, plavkasti konceptni papir (surogat, narejen brez lesa); fino melirani konceptni papir, japonskega dokumentnega papirja imitacija, tanki peramentni zavojni papir, pergament za ukuhnine, steklenasti in gladilni papir.

Tinta

najboljše vrste: tankotekoča kopirna tinta za pisarnice, Pariška kopirna tinta, vijolasta ali črna, intenzivno črna tinta (za pisarne), izborni fina črna univerzalna tinta, dobljeva tinta, cesarska, antracenska, alizarinova in avtografska tinta in posnemovalna tinta za hektografe. (456—13)

Tinktura

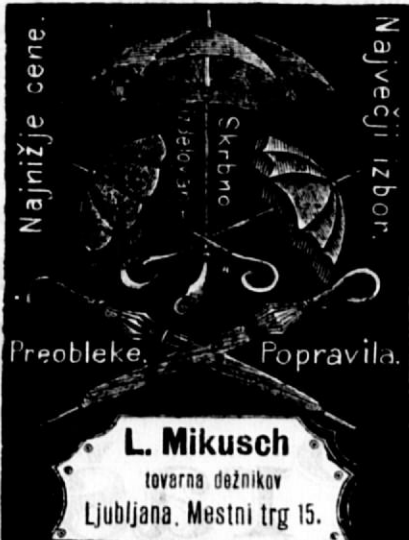
za želodec.

(Tinctura Rhei Comp.)

lekarna Piccolija v Ljubljani, narejena z večino iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja je izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic. Jedna steklenica velja 10 kr. (712—47)

Kuverte s firmo „NARODNA TISKARNA“.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dob se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH**, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

C. in kr. Intendancija 3. voja.

K št. 6924.

Izvod iz razglasa.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerja preskrbeti si jeden del letne potrebščine

oblačilnih in opravnih predmetov iz usnja

za c. in kr. vojsko za leto 1892. po posamnih malih obrtvalcih.

Obširnejši pogoji za udeležitev pri tem zalaganji so navedeni v razglasu, priobčenem v tega lista št. 190 z dne 22. avgusta t. l.

V Gradci, dne 7. avgusta 1891.

(664—2)

Tricot-jopice

po 2 gld. in več. (727-1)

M. PODKRAJŠEK

Ljubljana, Špitalske ulice.

Otvoritev gostilne.

Podpisane naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem prevzel gostilno

v Krojaških ulicah h. št. 1

ter obečam, da bodem skrbel za dobro in pristno vino, sveže pivo, dobre in cene jedi in pazno postrežbo.

Obilnega obiska proseč, priporočam se

(718-2) z odličnim spoštovanjem

Karol Pogačnik.

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(135-30)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7a

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Patentovane in nepoškodljive po vremenu

rudninske

odlikovane z zlatimi svetinjami na razstavah:

z velikimi srebrnimi svečtinjami:

procelne

Budejovice 1889
Gradec 1890
Linc 1889.

Linc 1885

Wels 1888

Kolonj 1889.

barve

Ludvika Christ-a

v Lincu ob Donavi.

Te barve so najboljše, najtrpežnejše in najceneje sredstvo za likanje zidovin, so ceneje od oljnatih barv ter se ne izpremenijo niti se pohabijo po vremenu, nego ostanejo vedno jednake, a ker so poroznne, ni jih moči preceiniti i z zdravstvenega stališča. — Ceniki, prospekti, izpričevala in vzorci dobé se zastonj in frankovano. — Zaloge za poskušnjo 1 gld. 60 kr. (329-12)

Zastop za Kranjsko:

F. P. Vidic & Co. v Ljubljani.

Največja zaloga šivalnih strojev

I.A.N. I.A.X.

Ljubljana.

Nizke cene. — Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjavajo. — Popravki se izdelajo hitro, dobro in ceneno. (476)

EQUITABLE

zveznih držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

„Equitable“ je prvi in največji zavod za zavarovanja na življenje na svetu, zakaj to društvo

ima največ zavarovanj, l. 1890 gld. 1.801.656.182 sklepa znova največ zavarovanj.

l. 1890 „ 509.565.267

dobiva največ premij, l. 1890 „ 87.591.708

Vsi zakladi iznašali so 31. decembra 1890 „ 298.109.361

Dobitka je bilo koncem l. 1890 „ 59.351.118

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-in-Eisen“ na Dunaji, katera je vredna dva milijona goldinarjev.

Uspehi

dvajsetletnih tontin društva „Equitable“.

Podloga izplačevanja 1891. 1.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vkupna premija	Vrednost v gotovini	Polica oproščena premij
30	gld. 454.—	gld. 573.—	gld. 1230.—
35	„ 527.60	„ 693.—	„ 1310.—
40	„ 626.—	„ 850.—	„ 1310.—
45	„ 759.40	„ 1065.—	„ 1620.—
50	„ 943.60	„ 1387.—	„ 1930.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z 20letnimi premijami. Tabela II.

30	„ 607.20	„ 909.—	„ 1940.—
35	„ 681.60	„ 1039.—	„ 1970.—
40	„ 776.60	„ 1204.—	„ 2030.—
45	„ 900.60	„ 1424.—	„ 2170.—
50	„ 1087.60	„ 1746.—	„ 2430.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za uživanje. Tabela X.

30	„ 970.60	„ 1706.—	„ 3650.—
35	„ 995.80	„ 1746.—	„ 3810.—
40	„ 1035.60	„ 1813.—	„ 3910.—
45	„ 1100.80	„ 1932.—	„ 2950.—
50	„ 1209.—	„ 2156.—	„ 3000.—

Kakor svedočijo zgoraj navedene številke, osigurava tontina razven brezplačnega zavarovanja za slučaj smrti tekom 20 let po tabeli I. povrnitev vseh premij z 2 1/4 do 4 3/4 %; po tabeli II. z 4 3/4 do 5 1/2 %; po tabeli X. z 6 3/4 do 7 %, obrestij.

Police oproščene premij osiguravajo dvakrat toliko a le do četrtega dela uplačanih premij.

Prosta tontina, nekaka poltontina z nekoliko večjimi premijami, daje zavarovancu po preteku jednega leta popolno svobodo glede na potovanja, prebivanje in na poklic, izjemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moči izpodbijati, po preteku treh let ne more več zapasti in je je z ozirom na tontino pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu

in (567-5)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Dijaki

(728-2)

se vsprejmo na hrano in stanovanje pod ugodnimi pogoji pri pošteni, v sredini mesta, blizu šol stannjoči rodbini. — Natančneje se izve v prodajalni gospe Ane Hofbauer-jeve, Gledališke ulice št. 4.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurnejše sredstvo, da se hitro lečijo vsakovrstne motitve prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gld. Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode v Ljubljani. (595-14)

za bolni želodec!

Kwizdov korneuburški redilni prašek

za konje, govejo živino, ovce.

Ta prašek rabi se v vseh večjih hlevih z najboljšim uspehom že skoraj štirideset let, osobito kadar živina ne žre ali kadar slabo prebava. Prašek zboljša in množi mleko ter krepi izdatno odporno silo živali proti kužninam.

Cena za 1/2 zavitek 70 kr., 1/3 zavitka 35 kr.

Pristno blago ima zgoreno znamko ter se dobi v vseh lekarnah in specerijskih trgovinah avstrijskih in ogrskih.

Po postji razposilja se vsaki dan z glavne zaloge:

Fran J. Kwizda

c. in kr. avstrij. in kr. rumunski založnik, okrajni lekar v Korneuburgu pri Dunaji. (164)

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo. (131-28)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po postji 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja

tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po postji 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zakonito

varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razposiljatev vsak dan.

Predposledni mesec.

Velika

Predposledni mesec.

Praška razstavna loterija.

Glavna dobitka:

goldinarjev **100.000** goldinarjev **50.000** goldinarjev

LOZI po 1 gld.

V Ljubljani se dobivajo lozi pri
J. C. MAYER-ju.

LOZI po 1 gld.

(707-6)

Zaloga piva v Ljubljani prve Graške delniške pivovarne

združeni pivovarji
Schreiner v Gradci in Hold v Puntigamu
je pri (173-26)

M. Zoppitsch-u

Kolodvorske ulice št. 24 pritlično
kateri ima v svoji mestni in tranzitni ledenici v Ljubljani po
nizki tovarniški ceni na prodaj v sodčkih in steklenicah
najboljše vrste vedno svežega piva
iz zgoraj imenovanih pivovarn ter pošilja mestnim kupovalcem
piva tudi potrebni led na dom brez vseh stroškov.
Na vprašanja odgovarja točno in frankovano.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse
št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1890. frank. 111,610.613—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1890. 20,084.349—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) 234,804.082—
V poslednji dvanajstmesecni poslovalni periodi uložilo se je pri
društvu za 55,985.275—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka
društva na uloženi ponudbah 1,666,812.555—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Guidu Zeschkotu. (189-7)

ANDR. DRUŠKOVIČ

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10
priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, ku-
hinjskega in vsakovrstnega polje-
delskega orodja, kovanje za okna
in vrata, cementa i. t. d.,
sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine (416-18)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

Za zobe nepresežno

I. Trnkóczy-jeva voda za usta

aromatiška, svežilna tekočina, katere ovira poabljenje zob in od-
pravlja zadržanost. — Velika steklenica 60 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

je jako obljubljen in svežilen ter dela zobe blesteče bele, a 30 kr.
Navedena zdravila, za katerih izbornost je došlo mnogo zahvalnih pisem,
ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy
poleg mestne hiše v Ljubljani.

Naročilam od zunaj zadošča se z obratno pošto.
Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francišku“, (ob jednem
kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113.
Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadter-
strasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radeckij“, III., Radetzky-
platz 17. (616-7)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

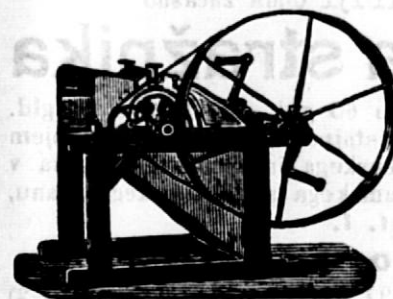
UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Mačevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižice je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnice
za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, vlačilnice,
lokomobili, trijeri, čistilnice za žito, robkalnice za koruzo, rezilnice za

krmo, mlinci za panje, rezilniki za repo,
mečkalnice za sadje, stiskalnice za sadje,
mečkalnice za grozdje, vinske sti-
skalnice, oljne stiskalnice, perono-
sporni aparati, stroji za lupljenje sadja,
aparati za sušenje sadja in sočivja, vinske
sesalnice, kletni predmeti, sesalnice
za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice,
živinske tehtnice, mlečni separatorji, sodne
nategače, stroji za vrtanje, avtomatično upli-
vajoče stiskalnice za sladko krmo, stroji za
pranje, treslice za predivo i. t. d. i. t. d.

Vse izvrstno izdelano, po najnižjih tovarniških cenah.

! Jamstvo, ugodni plačilni pogoji, čas za poskušnjo!

Tovarna za kmetijske in vinske stroje

II., Praterstrasse 78. IG. HELLER, Dunaj II., Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani, 144 strani močni ceniki v nemščini, italijanščini in
slovanščini zastoj in franko. (124-14)

Solidna zastopstva se povsod osnujejo.

Največja razpošiljalnica blaga v Brnu

Filip Ticho,

(99-28)

Zelny trh 21. BRNO Radničká ulice 17.

Ostanek

Razpošilja proti povzetju ali predplačilu:
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, dobre baže samo gld. 5.—
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, boljše baže samo gld. 8.—
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, najfinije baže samo gld. 10-75.
Brnskega sukna, črne barve, metrov 3-10, zadostujoč za salonsko obleko, jako trajno
samo gld. 9.—
Metra 2, za ogrtač, v najfinijih barvah in blagih vrstah, samo gld. 6.—
Gebenasto blago za pranje (da se sme prati, se jamči), v najnovejših narisih in
barvah, metrov 6-40, za celo moško obleko samo gld. 3.—
Ostanek platnenega blaga, sukančeve blago, ki se sme prati in v čudovitih vzorcih
metrov 6-40, za celo moško obleko samo gld. 4.—
Ogrinjalo iz sukanca, 9 četrtnik dolgo, gld. 1-20; čista volna 10 četrtnik dolgo
gld. 4.—; popolnoma črna s svilnenimi resami (kašmírski robec za žalovanje)
gld. 4-50.

Blago
za ženske obleke

v vseh načinih tkanja,
izvršbah in barvah, naj-
novejše in najelegant-
nejše za pomladansko in
poletno sezono 1891/92.

Za celo obleko,

dvojno široko,
v dobri baži 10 m gld. 3-50
v boljši baži 10 m " 6—
v finejši baži 10 m " 8—
v najfinejši baži,
čista volna 10 m " 9—
v velefini baži,
čista volna 10 m " 13—
francosko blago.

Črni kašmir,

saksonski izdelek, gladek,
prokast ali rožast:
1 obleka 10 m, gladek
gld. 4-50.
1 obleka 10 m, prokast
gld. 5-50 do najfin. vrste.

Angleški sefiri (platno),
najfinejše in najpraktičnejše
za domače in cestne obleke.
Novo!
1 cela obleka v Ia. baži
10 m gld. 5-50.
1 cela obleka v IIa. baži
10 m gld. 4—.

Francosko blago,

(satini),

ki se sme prati, za kar se
jamči.

Za celo obleko,

10 metrov:
v dobri baži . . . gld. 2-80
v fini baži . . . " 3-50
v najfinejši baži " 4-50
v atlasasti baži " 6—

Jutni zastori,

turški uzorec kompletne
dolgosti prve baže gld. 3-50
druge baže gld. 2-50.

Tuniški zastori,

z zlatom pretkani, z vele-
finimi progami in čopi,
kompletna dolgost v vseh
barvah gld. 4-50.

Garnitura,

2 posteljni pregrinjali in prt
iz jute. . . . gld. 3-50
iz ripsa . . . " 4-50

Manilske

posobne preproge

jako trajne,

ostanek 10-11 m gld. 3-40.

Platneno blago

kos-30 Dunajskih vatlov.

Cena kosu:

Rumburško statvino platno,
5 četrtnik široko gld. 6-50.

Rumburški oksford, pristne
barve, Ia gld. 6-50.

Rumburški oksford, pristne
barve IIa gld. 4-50.

Šifon, dobre baže, a gld.
4-50, 5-50, 6-50 do gl. 9—.

Domače platno, štiri četr-
tnike široko, gld. 4-50, 5
četrtnik gld. 5-50.

Štefanijsko platno, pet četr-
tnik široko, popolno na-
domestilo za platnene tka-
nine gld. 9—.

Atlasasti gradl za posteljne
prevlake Ia gld. 8-50, IIa
gld. 5-50.

Platnene rjuhe brez šivi,
komad 2 m dolg gld. 1-10.
Kanefas, Ia baže za po-
steljne prevlake gld. 6—.

Ženske srajce iz šifona ali
močnega platna, s čip-
kami, 6 komadov gld. 3-50.
iz najboljših Rumburške
tkanine s svičarsko ve-
zenino 6 komadov gld. 6—.

Ilustrovani modni katalogi zastoj in franko. — Uzorci pošljejo
se na zahtevanje od vsega blaga zastoj in franko.

Najlepši in najcenejši otročji vozički

pri **Antonu Obrezi,**
tapecirarji (454-16)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice, 4.
Novo, fino in močno blago.

Dijaki

se vsprejmo na hrano in stanovanje. Ondu imeli bi tudi priliko vaditi se v italijanskem jeziku in sviranju na klavirju. — Več je izvedeti pri gospej **Josipini Koren,** v Ljubljani, na Mestnem trgu, v Kendini hiši v II. nadstropju. (711-4)

Notar Ivan Kačič v Šoštanji
išče

pisarja

s 1. oktobrom t. l. — Slovenski pevci, izurjeni v notarski in odvetniški praksi, imajo prednost. Ponudbe naravnost. (726-1)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z znamko tega zavoda. (175-53)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Razpis službe.

Mestno županstvo v Idriji odda začasno

službo mestnega stražnika

s plačo 360 gld., stanarino 40 gld., za uniformo 60 gld., za kurjavo 20 gld. Kolekovane prošnje z dokazili o rojstvu, pristojnosti, zdravju, dosedanjem službovanju, potem dokaz, da je prosilec slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi zmožen, s pripomnjo, ali je samskega ali zakonskega stanu, naj se tuuradno uložé do 30. septembra t. l.

Mestno županstvo v Idriji

dne 28. avgusta 1891.

(723-2)

„ANKER“

društvo za zavarovanje na življenje, na rente in proti nezgodam
na Dunaji.

Ustanovljeno leta 1857.

Poroštveni zaklad av. v. . gl. 41,389.671-82

Stanje zavarovalnin 1. dné

julija 1891 „ 204,921.639-41

Izplačila do 1. julija 1891 „ 82,734.828-11

Zavaruje

na življenje v vseh kombinacijah, na doto in na kapital, katerega je izplačati o gotovi starosti, potem na rente in proti nezgodam.

Vojaška zavarovanja za neslužbujoče vojake sklepajo se brezplačno.

Zavarovanci dobé mimo nizke premije, katero plačujejo, tudi delež dobička, in to pri vseh kombinacijah. (613-7)

Glavni zastopnik za Kranjsko:

J.J. Naglas v Ljubljani.

Jeden jedini poskus prepriča vsakoga, da je

Zacherlin

gotovo najboljšo sredstvo proti vsem mrčesom, ker uniči s presenetljivo močjo in hitrostjo — kakor nobeno drugo sredstvo — vsake vrste gomazen do zadnjega sledu.

Najbolje porablja se to sredstvo s pomočjo razpršilne Zacherlin-ove brizgalnice.

Zacherlina ni zamenjati z drugimi praški proti gomazni, kajti Zacherlin je specijalitet, katere ni drugače dobiti, nego

v zapečatenih steklenicah, na katerih je ime J. Zacherl.

Kdor torej zahteva Zacherlin, dobí pa kak prašek v škatlici ali v zavitku, je gotovo vsakokrat goljufan.

Pristno blago se dobí:

Ljubljana: Mihael Kastner. Anton Krisper. H. L. Wencel. Peter Lassnik. Jan. Luckmann. Ivan Perdan. Jeglič & Leskovic. J. Klauer. Ivan Fabian. Karol Karinger. Ed. Mahr. Ferdinand Plantz. A. Šarabon. Viktor Schiffer. Schussnig & Weber. Josip Terdina. Josip Kordin. Alojzij Lenček.

Postojna: Anton Dietrich.

Skofja Loka: Fran Kogej.

Borovnica: Hedvik Fabiani.

Kočevje: Fran Verbič.

Vol. Lašče: Fran Krenn.

Krško: Fran Lot.

Dvor: Ivan Justin.

Hrib: Rupert Engelsberger.

Idrija: Anton Jugovic.

Kranj: Ant. Klinc.

Lož: A. Bučar.

Novo mesto: Fran Kos.

Trzin: Fran Dolenc.

Vel. Lašče: Karol Šavnik.

Vol. Lašče: Vilj. Kiler.

Krško: Karol Fabiani.

Lož: Fran Kovač.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Mokronog: Anton Majcen.

Vrhnika: M. Briley.

Gor. Logatec: Peter Hladnik.

Radovljica: A. Roblek.

Radeče: Davorin Podlesnik.

Novo mesto: Fran Trevenik.

Zagorje: Adolf Panzer.

Kamnik: Bratovska skladišnica „konsum. društva“.

Trzin: Ivan Müller sen.

Ornometlj: Edw. Zanger.

Trzin: Fran Kovač.

Ornometlj: And. Lackner.

Trzin: Lud. Pers.

(279-11)

Začasne razstave:
Cvetke, zeliščina, rano sadje, grozdje
15.—25. avgusta.

Goved
za rejo in plemo, 6.—9. septembra.
pitava in za delo, 9.—11. septembra.

Konji
za rejo, plemo, jahanje in vožnjo,
14.—16. septembra.

Svinje
potem ovce, kunce, perutnina, go-
lobi in psi, 19. in 20. septembra.
Sadje, grozdje, zeliščina, 21. sept. do 15. okt.

Gospodarstvo,
poljedelstvo,
vinarstvo,
kletarstvo in
sadjarstvo.

Cvetke in sočivo
živinoreja,
čebelarstvo,
svilarstvo
in ribarstvo.

Gospodarsko-gozdarska

razstava

v Zagrebu

od 15. avgusta 1891 do 15. oktobra

Razstav. loterija z 1001 dob. Glavni dob. v vred. 10.000 frankov. Srečka 50 kr.

Gozdarstvo,
kmetijska obrt,
kmetijska
tehnika
in staviteljstvo.

Učni pripomočki
in književnost
in kmetijstvu
in gozdarstvu.
Hitni obrt.
Slike, umetnine.

Vsak dan godba
na elektriško razsvetljenem razstavišču.

KONCERTI
ples, razne zabave.

V narodnem gledališču opera in drama.

Pevska slavnost
6.—8. septembra.

Dirka 12. septembra.

Shodi: (551-5)
gozdarjev in obrtnikov 22. avgusta;
učiteljev 26. avgusta; kmetovalcev in
ognjegašev 12. septembra; inženirjev
in arhitektov 17. septembra.